

Opetussarja Heprealaiskirjeestä, nro. 10 / 13.2.2026

Hyvän Paimenen luterilainen seurakunta, Loimaa

Teksti Heprealaiskirje luku 8

1 Taivaallinen liturgiaa (Heprealaiskirje 8:1–2)

- Usein kirkon liturgia on väärin ymmärretty; voidaan esimerkiksi ajattele mattomasti sanoa, että sen ja sen asian liturgia on tällainen. Olen myös hämmästellyt vuosien aikana sitä, että liturgiasta ei ole juurikaan opetettu pyhän Raamatun omilla termeillä, sen omilla käsitteillä
- Pääkohta – asiain summa, on kirjoitettu Heprealaiskirjeen luvun 8 jakeissa 1–2: Kristus on se oikea Ylimmäinen Pappi, ja Jumala on antanut ohjeet jumalanpalveluksesta, liturgiasta Vanhassa Testamentissa, jossa Hän ilmoitti sen, miten Hän tahtoo, että Hänelle uhrataan, häntä palvotaan ja rukoillaan. Kun Jumalan Poika syntyi ihmiseksi ja uhrasi itsensä koko maailman syntien edestä, näemme, että Vanhan Testamentin liturgia oli esikuvaa Uuden Liiton liturgiasta, seurakunnan jumalanpalveluksesta, jossa on yhä profeetallinen Sana, syntien anteeksiantamus ja Herran pöydässä oikean Jumalan Karitsan uhriateria, jossa Hän leivässä ja viinissä antaa kirkolleen itsensä, yhdistyy seurakuntaan ja antaa synnit anteeksi. Pääkohta – asioiden summa – on Kristus syntiemme ainoana Sovittajana, meidän Lunastajana ja meidän Ylimmäinen Pappimme, joka edustaa meitä Isän Jumalan edessä Taivaassa alati kootakseen, ravitakseen ja vahvistaakseen seurakuntaansa, että se pääsisi Taivaan suurelle hääaterialle
- Sana liturgia tulee kahdesta sanasta: laos = kansa ja ergo = tehdä työtä; luterilaiset tunnustuskirjat puhuvat liturgiasta viitaten palveluvirkaan, ”kansan palveleminen”, mutta sen syvin merkitys on jumalallinen, ja tarkoittaa Kristukseen, oikean Ylimmäisen Papin palvelusvirkaa Isän oikealla puolella. Liturgia rakentuu Jumalan Sanasta ja Herramme Jeesuksen Kristuksen asettamasta Herran pöydästä
- Koska Kristus on Taivaassa Isän oikealla puolella toimittamassa liturgiaa – Jumalan palvelusta, Hän myös sieltä Sanansa ja asettamiensa sakramenttien kautta jakaa pelastuksen lahjojaan seurakunnalle

2 Ero Vanhan Testamentin pappeuden ja Kristuksen pappeuden välillä (Heprealaiskirje 8:2–6)

- Vanhan Testamentin jumalanpalvelus ja pappeus olivat kuva ja varjo Taivaallisesta jumalanpalveluksesta, liturgiasta. Se siis tarkoittaa, että koska on kuva (hypodeigma = silmien eteen annettu esimerkki, Johannes 13:15 ja 2. Pietari 2:6) ja varjo (skia = varjo), on olemassa myös itse asian substanssi; varjoa ei synny, ellei ole jotakin, mikä antaa valoa ja jotakin mikä peittää osan valosta
- Vanhan Testamentin jumalanpalvelus, liturgia, asetettiin, koska Aadam ja Eevan olivat langenneet syntiin ja heidän kauttaan koko ihmiskunta; Jumala näki hyväksi asettaa oikean jumalanpalveluksen, ja uskoi sen valitulle kansalleen Israelille, että Jumalan tunteminen säilyisi ja varjeltuisi aina siihen asti, kunnes Jumalan Poika syntyi maailmaan, jolloin alkaisi uusi aikakausi, uusi liturgia. Mutta kuten ennen, niin nytkin, pyhä jumalanpalvelus, liturgia, jossa Jumalan armon välikappaleet jaetaan, on Jumalan tunteminen leviämiseksi
- Joskus liturgia nähdään ”kaavoihin kangistumisena”, mutta vaarallinen on erityisesti ihmiskeskeinen liturgia, jossa on kovin vähän jos ollenkaan jumalallista, Raamatusta nousevaa, ”rakennetta”

3 Pyhän Hengen virka – Jumalan tahdon opettaja sydämissä (Heprealaiskirje 8:11–13)

- Uuden Liiton jumalanpalveluksessa, jossa Isä ja Poika tulevat Pyhässä Hengessä asumaan kristityssä, on myös uusi sydän, joka syntyy pyhässä kasteessa ja siinä tapahtuvassa syntien anteeksiantamuksessa ja syntisen vanhurskauttamisessa; Jumalan Pyhä Henki tulee ihmiseen opettajaksi: **”Mutta teissä pysyy se voitelu, jonka olette Häneltä saaneet, ja te ette ole kenenkään opetuksen tarpeessa; vaan niin kuin Hänen voitelunsa opettaa teitä kaikessa, niin se opetus on myös totta.”** (Hesekiel 36:25–27; 1. Johanneksen kirje 2:27)
- Pyhä Henki on kristityn opettaja mutta samalla kristitty tarvitsee opettajaa eli pyhää apostolista saarnavirkaa, pyhää Raamattua ja tunnustusta, joka opettaa, nuhtelee, ojentaa, kasvattaa ja lohduttaa meitä Jumalan armossa. (2. Timoteuskirje 3:16)
- Messun – liturgian pääkohta: ”Sillä Minä annan anteeksi heidän vääryytensä enkä enää muista heidän syntejänsä” (Heprealaiskirje 8:12)

Harri Lammi, V.D.M. Jumalan Sanan palvelija, Pyhän Sanan luterilainen seurakunta